ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **P. Ch. G.,** zast. advokátem JUDr. Athanassiosem Pantazopoulosem, se sídlem Slavíkova 19, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 10. 2022, č. j. 16 Az 7/2022-122,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2022 č.j. OAM-26/ZA-ZA11-K03-R2-2019, kterým bylo rozhodnuto, že mezinárodní ochrana podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), se stěžovatelce neuděluje.

[2] Stěžovatelka dne 8. 1. 2019 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany. V žádosti uvedla, že je státní příslušnicí Nigérie, národnosti Igbo a přes 3 roky vyznává judaismus, je též členkou organizace IPOB - Indigenous People of Biafra, je sestrou vůdce této skupiny N. K. Je vdaná, manžel žil ve Spolkové republice Německo, nyní se nachází v ČR. Naposledy ve vlasti žila u svého otce v I.-A.-U. Z Nigérie odjela 31. 3. 2018, letěla z Lagosu do Prahy, někde přestupovala, ale neví kde, možná v Istanbulu. Měla české vízum, které si vyřídila na české ambasádě v Abuji. Do Prahy přiletěla 1. 4. 2018 a dva měsíce zde zůstala, pak odjela do Německa. Zpět do ČR se pak vrátila 8. 1. 2019, ale před tím hodně cestovala. K důvodům podání žádosti sdělila, že je její život v ohrožení, nigerijská vláda hledá jak ji, tak i její rodinu. Je aktivistka z Biafry a má na starosti sdělovací prostředky a blahobyt, sociální podmínky; stará se o ty, kdo jsou ve vězení. Bojuje i o osud staršího bratra N. K. V Nigerii může být

zavražděna, zabita, popravena nebo i znásilněna, mít potíže s policií, vojskem. Organizovala protestní akce za propuštění svých bratří a dalších lidí z jejich organizace, kteří byli nelegálně zatčeni nebo zabiti. Sepsala všechny důvody, které nyní říká, a má také flash disk, na kterém jsou dokumenty, které potvrzují její slova.

[3] Se stěžovatelkou byly následně za účasti tlumočníka provedeny 3 doplňující pohovory (11. 1. 2019, 16. 1. 2019 a 17. 7. 2020), při nichž na podporu svých tvrzení doložila žalovanému výtisk originálu oddacího listu, flash disk, jakož i anglicky psaný dopis na hlavičkovém papíře IPOB ze dne 2. 1. 2019, bez podpisu a razítka, několik stránek internetových odkazů, jakož i písemné prohlášení v anglickém jazyce spolu s jeho překladem do jazyka českého. Dále správní orgán obdržel z adresy X několik fotografií stěžovatelky při soutěži ve vzpírání. Dne 14. 1. 2019 správní orgán obdržel z adresy X anglicky psaný dopis IPOB ze dne 2. 1. 2019 s podpisem a razítky zmíněné organizace, který je dle přezkoumání totožný s materiálem již stěžovatelkou doloženým dne 2. 1. 2019. Dále dne 21. 9. 2020 předložila stěžovatelka 96 stran anglicky psaných materiálů, jež obsahovaly jak články z různých internetových zdrojů, tak i zprávu organizace Amnesty International 2018 i fotografie rodiny stěžovatelky. Ke svému zaměstnání uvedla, že je státní zaměstnankyně, na ministerstvu dostávala plat, i když nesoutěžila, reprezentovala Nigerii a má medaile. V Německu požádala o udělení mezinárodní ochrany, byla však poslána do ČR. Kromě Německa v Evropě nikoho nemá; bratr N. K. byl ve vězení, už ho 28. 4. 2017 propustili, manžel jí pak řekl, že utekl do Izraele a tam dostal azyl. Dále uvedla, že její bratr je lídrem IPOB, nachází se v Anglii a je občanem Velké Británie. Žila pohodlný život, její otec je král. Vydělala si peníze ve filmu a kariérou atletky, tyto peníze používali na pomoc lidem, poskytovali stravu nezákonně uvězněným lidem, hlavně členům IPOB.

[4] Žalovaný rozhodnutím č. j. OAM-26/ZA-ZA11-K03-2019, ze dne 6. 10. 2020 stěžovatelce mezinárodní ochrana neudělil, neboť po posouzení její žádosti dospěl k závěru, že jí tvrzené nebezpečí ze strany nigerijských orgánů a bezpečnostních složek v případě návratu do země původu nelze považovat za podložené.

[5] Proti tomuto rozhodnutí stěžovatelka podala žalobu, které krajský soud rozsudkem č. j. 60 Az 47/2020-216, ze dne 27. 5. 2021 vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení s tím, že se nedostatečně vypořádal s předloženými důkazy a nedostatečně zjistil skutkový stav; zavázal správní orgán k řádnému zhodnocení doložených materiálů, především pak posouzení obsahu USB disku, jímž se žalovaný nezabýval.

[6] Vázán rozsudkem krajského soudu žalovaný opětovně posoudil žádost stěžovatelky, která doložila množství dalších materiálů; tyto se týkaly především situace související s jejím bratrem (lídrem Biafry), který je dle stěžovatelky spolu s ostatními příslušníky dlouhodobě pronásledován a perzekuován, a tím pádem také ona samotná. Stěžovatelka v řízení znovu uvedla, že byla veřejnou tváří této organizace, pořádala veřejné demonstrace, starala se o uvězněné příslušníky skupiny; aktuálně došlo k tomu, že její bratr byl nezákonně zadržen v Keni a bez řádného průběhu extradičního řízení vydán bezpečnostním složkám v Nigérii (DSS) v červnu 2021, až dne 29. 6. 2021 se objevil v Nigérii u soudu v Abuje. V Nigérii byla podána celá řada stížností na tento postup, jelikož odporuje ústavě, o těchto také bylo rozhodnuto ve prospěch žadatele. Dále stěžovatelka předložila aktuální zprávu Amnesty

International 2020 a Podnět (Petition) ze dne 14. 9. 2021, žádost ze dne 26. 8. 2021, potvrzení o konání protestu dne 3. 11. 2021 a Petition EEAS ze dne 19. 11. 2021. Dále také doložila, že ona sama i další členové rodiny a příznivci hnutí IPOB byli napadeni v domě K. v roce 2017, ze kterého byli přeživší nuceni uprchnout, zemřelo tam 28 lidí. Cílem bezpečnostních složek dle stěžovatelky byla její osoba, neboť si myslely, že toho hodně ví o otravách lidí, proto si myslí, že ji chtěly zabít. Teprve před několika měsíci se od manžela dozvěděla, že bratr je živý. Po 14. 9. 2017 stále hledali členy její rodiny. Uvedla, že má za to, že byla hledána i po útěku, protože se starala o vězně, chodila do vězení a mluvila s nimi; hlavně věděla o otrávených vězních v Abuji, před bezpečnostními složkami se schovávala, chodila v přestrojení a s parukou. Opětovně uvedla, že cílem zásahu byla jistě ona, a ne bratr.

[7] V doplňujícím pohovoru dne 17. 1. 2020 stěžovatelka byla požádána o vysvětlení, kdo se ji pokouší zatknout, přičemž uvedla, že se ji nikdo nepokouší zatknout, ale skutečnost je taková, že armáda provedla u nich doma razii, přijeli s 22 nákladními a 2 obrněnými vozidly, dne 12. 9. 2017 došlo ke sporadické přestřelce, v té době tam bylo hodně lidí, protože její otec je král; lidé z vesnice se tam shromáždili, a proto vojáci následně vesnici opustili, pak se armáda dne 14. 9. 2017 vrátila s úmyslem spáchat atentát na její osobu i celou její rodinu; bylo to brutální a krvavé; armáda odvezla i mrtvá těla, aby nezůstaly důkazy, ale 28 mrtvých nestihla odvézt.

[8] Žalovaný vycházel z výpovědí stěžovatelky, doložených materiálů a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Nigérii. Mimo informací, se kterými byla stěžovatelka již seznámena, dále si opatřil Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2020 ze dne 30. března 2021, Informaci australské vlády: „Zpráva o zemi ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFTA) - Nigérie, vnitřní přesídlení, ze dne 3. prosince 2020“, Informaci OAMP: „Bezpečnostní a politická situace v zemi, stav říjen 2021“, Informaci Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), Nigérie: „Bezpečnostní situace, 1.3.2. Nestátní ozbrojení aktéři, červen 2021“ a článek ČTK: „Lídr zakázaného separatistického hnutí byl zatčen dne 29. 6. 2021“.

[9] Dne 23. 11. 2021 byla stěžovatelce, jakož i jejímu právnímu zástupci, dána možnost se v rámci seznámení s podklady rozhodnutí s výše uvedenými informacemi seznámit, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejích získání. Stěžovatelka uvedla, že by chtěla zmínit situaci bratra v Nigérii a opětovně uvedla informace k němu již popsané výše. Na dotaz, zda chce navrhnout doplnění podkladů pro rozhodnutí, odpověděla, že ne, přítomný právní zástupce uvedl, že kromě toho, co již poslal, se domnívá, že ještě budou mít další informace od EU; jakmile budou nějaké materiály mít, tak je poskytnou.

[10] Žalovaný posoudil všechny obsáhlé doložené materiály, tj. jak písemné, tak i desítky internetových odkazů a stránek, přičemž k tomu několikráte využil tlumočníka anglického jazyka (viz úřední záznamy ze dnů 26. 7. 2021 a 21. 12. 2021). Podotkl, že naprostá většina materiálů a internetových odkazů pojednává o politické a osobní situaci bratra stěžovatelky za posledních několik let. Dalším typem materiálů jsou jak písemné, tak i četné internetové odkazy na videa a články ohledně negativního jednání nigerijských bezpečnostních složek jak se členy IPOB, tak i s podporovateli myšlenky Biafry. Posledním typem doložených

materiálů jsou pak skutečnosti týkající se přímo osoby a života stěžovatelky (kopie několika výzev a žalob, které směřovala různým orgánům a institucím ve snaze upozornit na nelegální únos bratra z Keni, špatné zacházení s jeho osobou a celkově pak porušování lidských práv jejího bratra, vč. nigerijských zákonů, s cílem okamžitého propuštění z vazby).

[11] Žalovaný vyhodnotil obsah doloženého flash disku, s tím, že v předložených materiálech je sice několikrát potvrzena (formou videa či fotografií) účast stěžovatelky na několika akcích IPOB (zřejmě průvodech ulicí), včetně její matky, a to v oblečení se symboly IPOB, ovšem bez jediné zmínky a důkazu o tom, že by byla sama jakkoli policií či armádou při akci napadena, a to ani po skončení zmíněných mítinků. Poukázal na fakt, že stěžovatelka byla na veřejnosti opakovaně oblečena do trička v barvách IPOB (resp. Biafry, tj. zelené, černé a červené se symbolem slunce), jiní účastníci pak drželi vlajky IPOB, což jinde označovala za naprosto nepřijatelné a automatickou záruku zatčení policií, popř. tvrdila, že i jen za náramek IPOB je možné být policií zastřelen. Tyto materiály jsou stále veřejně dostupné; pokud by ji chtěla policie obvinit a prokázat porušení zákona (podpora zakázané skupině), mohla by tak kdykoli učinit. Pokud jde o materiály dokladující veřejnou podporu bratrovi, žalovaný je vyhodnotil jako potvrzení o veřejné, dlouhodobé a osobní podpoře svému bratrovi, lídru IPOB, ovšem zároveň uvádí, že se jedná o zcela jasný důkaz toho, že stěžovatelka - na rozdíl od svého bratra - nečelila naprosto žádnému negativnímu jednání vůči své osobě ze strany státu, a to přesto, že opakovaně, veřejně, vč. např. účasti před soudem, svého bratra obhajovala a obviňovala nigerijské bezpečnostní síly a justici, že jednají v rozporu s nigerijským zákonem a ústavou. Pokud jde o obsah dopisu s hlavičkou organizace IPOB, doložený dne 2. 1. 2019 (bez razítka a podpisu odpovědné osoby z IPOB) a opětovně správnímu orgánu zaslaný dne 14. 1. 2019 již s razítkem a podpisem odpovědné osoby u dopisu, bylo zjištěno, že se jedná především o popis a hodnocení situace v Nigérii z pohledu skupiny IPOB, zvláště pak hodnocení postupu vůči jejich členům a sympatizantům ze strany vlády a bezpečnostních složek s odkazy i na jiné zdroje, např. Amnesty International či YouTube. O osobě stěžovatelky se pak pouze uvádí, že je členkou královské rodiny K., jejichž dům byl terčem útoku při operaci Python Dance, kdy došlo k zmasakrování stovek přítomných hostů, jakož i nevinných členů rodiny K., přičemž stěžovatelka byla před útokem na dům činorodou aktivistkou za svobodu; musela ze země uprchnout, jelikož se na ni zaměřovali kvůli její aktivní odevzdanosti svobodě, jak se doslova uvádí v potvrzení a žádají o ochranu pro svoji členku. Žalovaný obsah dopisu zhodnotil jako další potvrzení aktivity a přímo pak členství stěžovatelky v IPOB; nicméně nesouhlasil s tvrzením představitele IPOB, že stěžovatelka musela z Nigérie uprchnout, protože se na ni zaměřovala pozornost nigerijských orgánů, neboť ani v tomto dopise nebyl uveden naprosto žádný konkrétní případ, kdy by byla její osoba skutečně terčem jakéhokoli negativního jednání ze strany státu za své veřejné a dlouholeté aktivity pro IPOB či přímo pro bratra. Dle žalovanému dostupných informací nelze potvrdit ani výrok o zmasakrování stovek osob při útoku na dům K., jelikož jak zprávy z oficiálních zdrojů, tak i ze strany IPOB, hovoří o nižších desítkách obětí na životě, stěžovatelka sama pak mluví o 28 zabitých, přičemž v různých informačních zdrojích se počty zraněných a zabitých značně liší.

[12] Žalovaný poukázal na to, že stěžovatelka za 6 let práce pro IPOB nikdy nebyla policií (armádou, DSS) ani v jednom případě zadržena, přesto že dlouhodobě a veřejně kritizovala jak nigerijské bezpečnostní orgány, justici, jakož i obviňovala přímo prezidenta země ze

snahy zabít jejího bratra, nevidí proto důvod, proč považovat její tvrzení, že je nigerijskou armádou stále hledána, za logické a pravdivé. Tvrzení, že byla DSS hledána již po propuštění bratra dne 28. 4. 2017, je dle žalovaného nelogické, neboť to byl pouze bratr stěžovatelky, který byl z jejich rodiny vždy v pozornosti nigerijských úřadů (a o kterého se ve vězení starala), a pokud byl úřady propuštěn, žalovaný nenalezl žádný důvod, proč by se měla poté státní bezpečnost začít zajímat o stěžovatelku, nehledě na to, že s DSS prokazatelně dle svého vyjádření spolupracovala (uvedla, že DSS a vězeňské správě předala své kontaktní údaje) a do 31. 8. 2017 pravidelně do věznice v Abuji docházela, aniž by zmínila jakékoli potíže. Žalovaný nenalezl ani žádný logický důvod, proč by měla stěžovatelka být v jakémkoli místě v Nigérii hledána, pokud jí bylo oficiálně dovoleno z Nigérie vycestovat, a to na její cestovní doklad (se speciálním povolením ministerstva). Pokud si navíc v případě, že se skutečně obávala zadržení, k opuštění vlasti vybrala pečlivě střežené mezinárodní letiště, jeví se její obava jako nepodložená. Vysvětlení, že se k zamezení identifikace na mezinárodním letišti maskovala brýlemi a parukou, pokud musela předložit svůj oficiální doklad totožnosti, považuje žalovaný za téměř absurdní i ve srovnání s tvrzenou snahou stěžovatelky dříve ji zadržet i s pomocí armády v domě jejích rodičů. Cestovní doklad jí rovněž nebyl v době opouštění země úřady zneplatněn, její nová identita (resp. nové příjmení) byla úřadům známa již od doby změny jména a vydání nových dokladů.

[13] Žalovaný poukázal na rozdílný popis ohledně jednání příslušníků DSS vůči stěžovatelce; nejdříve tvrdila, že byla varována jejich člověkem v recepci, ale též uvedla, že když je viděla z okna hotelu přijíždět, utekla. Ovšem ani poté se nezačala skrývat, jak by bylo možné předpokládat u osoby, kterou hledá obávaná státní bezpečnost, ale odjela do domu svých rodičů, tj. místa, kde by byla v případě potřeby zcela jistě ihned nalezena. Stěžovatelka nečinila jakékoli kroky a opatření, aby se nalezení DSS skutečně vyhnula, např. jako její v tu dobu skrývající se bratr; nadále se chovala a jednala jako běžná vdaná žena a požádala úřady o registraci sňatku (prosinec 2017), poté (prosinec a leden 2018) se dostavila na úřady v hlavním městě Abuji, tj. mimo stát, kde by mohla očekávat jistou vstřícnost úřadů či jednotlivých úředníků, aby jí byly změněny osobní doklady a bez potíží jí byl vydán cestovní pas. Spolu s manželem domluvili léčebný pobyt na reprodukční klinice v Praze (leden-únor 2018), aby tam se speciálním povolením nigerijských úřadů v březnu 2018 vycestovala.

[14] Žalovaný k žádosti stěžovatelky, aby byl vyslechnut další z jejích bratrů, K. K. K., občan Německa, uvedl, že po celkovém zhodnocení výpovědi, doložených materiálů a shromážděných informačních zdrojů, případná výpověď bratra žijícího dlouhodobě v Německu by zjevně nepřinesla do věci žádné nové skutečnosti i z důvodu, že se o svém bratrovi během celého správního řízení téměř nezmínila, rozhodně ne v souvislosti se svými aktivitami v Nigérii, pro které se domnívá, že byla v zájmu nigerijských bezpečnostních složek.

[15] Žalovaný poukázal na to, že internetové debaty, videa a broadcasty, na které stěžovatelka odkazovala, jsou veřejně přístupné, záznamy jejích rozhovorů a účasti na akcích IPOB nejsou ze strany nigerijského státu nijak blokovány, mazány; v této činnosti jí nebylo zjevně bráněno, přestože v nich soustavně napadá legitimitu opatření nigerijských úřadů vůči svému bratrovi. Konstatoval, že je sice nesporné, že stěžovatelka byla členkou IPOB, účastnila se jejich akcí, ovšem z žádných doložených (či ústně uvedených) skutečností,

neplyne, že by za to byla nigerijským režimem jakkoli osobně postihována, nadále byla zaměstnána u Ministerstva mládeže a rozvoje a dokonce měla - coby členka IPOB - reprezentovat Nigérii či hovořit před studenty. Žalovaný se ohradil i proti závěru, že všichni, kdo veřejně podporují IPOB, jsou ohroženi (a to až na svém životě), čehož jistým důkazem je právě život a práce stěžovatelky v Nigérii, či konkrétně pak i jí doložené videosoubory či písemné materiály, kde je několikrát zobrazena v čele mítinku IPOB, navíc v oblečení s barvami a symboly IPOB, aniž by toto vedlo k jakékoli negativní akci, popř. proti skandujícím členům IPOB před soudem v Abuji, kde veřejně vykřikovali hesla na podporu a propuštění lídra IPOB. Stejný závěr potvrzuje i obsah videozáznamu (doložený právním zástupcem), ve kterém podporu uvězněnému lídrovi vyjadřuje i bývalý místopředseda nigerijského senátu. Fakt, že stále veřejně dostupné předložené videosoubory ohledně aktivity stěžovatelky zjevně nebyly nikdy využity nigerijskými orgány pro její obvinění z porušování zákona, jak by se v případě opakovaně tvrzeného zájmu o osobu stěžovatelky (či členy rodiny K.) dalo předpokládat, dle přesvědčení žalovaného dokazují naprostý nezájem o její osobu a činnost. Důležitým argumentem o aktuálním nezájmu nigerijského aparátu o další členy rodiny K. pak svědčí dle žalovaného i umožnění návštěv vězněného bratra stěžovatelky jeho mladším bratrem Emanuelem, který poté veřejně informoval média o situaci jejich bratra.

[16] Žalovaný doplnil, že stěžovatelka z Nigérie neutíkala před zvůlí úřadů či přímo bezpečnostních složek, ale svůj odjezd velmi pečlivě plánovala; oznámila jej dopředu úřadům, které před tím zaregistrovaly její sňatek, oficiálně požádala o změnu jména, vyměnila si i osobní doklady a poté odjela do ČR na plánovaný lékařský zákrok, který skutečně podstoupila. Dále žalovaný poukázal na to, že stěžovatelka již dříve jako členka IPOB území Nigérie několikrát opustila (ať už soukromě či služebně), aniž by uvedla, že s odjezdem či po příjezdu měla jakékoli azylově relevantní potíže. Rovněž dodal, že stěžovatelka, coby aktivní členka a dokonce sestra lídra IPOB pracovala po celou dobu své aktivní činnosti pro IPOB (de facto od roku 2012) i pro nigerijské Ministerstvo mládeže a rozvoje, dokonce i po zásahu nigerijských bezpečnostních složek (které mělo údajně cílit na její osobu), či údajném zadržení a vyslýchání jejího asistenta (v listopadu 2017) požádala jako státní zaměstnankyně o povolení s vycestováním a toto jí bylo uděleno, navíc s potvrzením o trvání pracovního poměru pro potřeby vydání víza; nečelila tedy zjevně žádné formě pronásledování.

[17] Pokud stěžovatelka hovořila o obavě ze zabití ze strany státní bezpečnosti, jelikož se měla dozvědět o otrávených členech IPOB ve věznici, žalovaný ji nepovažoval za podloženou a zmíněné informace ohledně snahy stěžovatelku zadržet či dokonce zabít, vyhodnotil jako nevěrohodné; vycházel z logické úvahy, že pokud by se skutečně nigerijské bezpečnostní složky rozhodly úmyslně zabíjet vězněné členy IPOB formou otravy jídlem, či se i jen vyhnout zjištění a zveřejnění informací o smrti členů IPOB z důvodu otravy ve věznici, přičemž stěžovatelka takové informace ani sama médiím nakonec neposkytla, jistě by pak neumožňovaly stěžovatelce-sestře lídra IPOB zodpovědné za styk s médii, navštěvovat vězněné členy IPOB a volně s nimi hovořit. Rovněž skutečnost, že stěžovatelka měla mít přehled o vězněných členech IPOB, ty téměř denně navštěvovala a nebylo jí známo, že (údajně) dochází k jejich úmyslným otravám jídlem, je jen málo pravděpodobné. Žalovaný doplnil, že stěžovatelka dle své výpovědi dokonce DSS a vězeňské správě sama poskytla své kontaktní údaje.

[18] Žalovaný na základě vyhodnocení zjištěného skutkového stavu dospěl k závěru, že stěžovatelka nenaplňuje podmínky pro udělení azylu; posoudil rovněž, zda stěžovatelka nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany, přičemž konstatoval, že stěžovatelka sama neuvedla a žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by jí mohla být doplňková ochrana udělena.

[19] **V žalobě** stěžovatelka uvedla, že byla zkrácena na svých v právech v předcházejícím správním řízení a poukázala na konkrétní ustanovení zákona o azylu a správního řádu, které dle jejího názoru žalovaný porušil, a to zejména § 2 odst. 1, § 3, § 36 ods.t 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 správního řádu. Odkázala na definici azylu, uvedla, že kdyby byla nucena k návratu do země svého původu, tak by došlo jednoznačně k porušení mezinárodních závazků, které Česká republika má, a to především Ženevské úmluvy o právním postavení uprchlíků a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů, především jejího článku 3 a článku 6. Také namítla, že žalovaný přihlédl k jejím poměrům pouze formálně. Argumentaci žalovaného považuje za nedostatečnou s ohledem na (ne)vypořádání se s otázkou, zda země původu stěžovatelky je místem s plnou garancí lidských práv. Namítla procesní pochybení správního orgánu, kterého se dopustil tím, že nedoručil jí ani jejímu právnímu zástupci vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí po doručení doplnění vyjádření ze dne 8. 12. 2022. Poukázala opět na to, že její bratr je leader skupiny IPOB, a dále rozvedla skutečnosti uváděné ve správním řízení související s osobou bratra, poukázala na to, že aktivně vystupovala pod hlavičkou IPOB v médiích, informovala členy a sympatizanty IPOB o aktuálním dění, pořádala mírumilovné demonstrace, zabývala se i humanitární činností - starala se o vězně ve věznici, kam vozila potřebné jídlo pro vězně-členy IPOB - vězeňská služba do jídla dávala jedovaté látky; organizovala hromadné akce za propuštění svého bratra, na akcích veřejné složky střílely do lidí. Uvedla, že rodina K. je rodinou královskou, příznivci tuto rodinu brání; byla také terčem útoku přímo v domě své rodiny – jednotky DSS vtrhly do domu a postřílely řadu lidí, ona však stihla utéct, při útěku se zranila na noze. Při tomto útoku zahynulo i několik příslušníků její rodiny. O praktikách tamní vlády a bezpečnostních složek hovoří také zpráva Amnesty International, na kterou odkázala a také zpráva EASO a výroční zpráva Human Rights Watch; z tohoto důvodu nerozumí, proč byla její žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta, když tyto zprávy potvrzují její výpověď. Dle stěžovatelky žalovaný dospěl k nezdůvodněnému závěru, že jí žádné nebezpečí nehrozí. Pokud je Nigérie schopna zcela protiústavně zadržovat jejího bratra, bránit mu ve využití jeho základních práv (kontakt s advokátem, přístup k lékařské péči, základním potřebám apod.), zcela jistě se nebude zabývat zákonnými postupy ani v případě osoby stěžovatelky.

[20] Uvedla také, že žalovaný postupoval formalisticky a alibisticky, hledal důvody k neudělení mezinárodní ochrany; sám konstatoval, že je nesporné, že byla aktivní členkou IPOB a sestrou leadera této organizace; kromě domněnek však nepředložil žádný důkaz o tom, že by stěžovatelka neuváděla pravdivé informace, naopak, stěžovatelka předložila velké množství materiálů, které správní orgán prostudoval pouze částečně nebo je neprostudoval vůbec. Závěry správního orgánu jsou tedy nepřezkoumatelné, když tento nezohlednil veškeré předložené důkazy, které ve velkém rozsahu poskytla; následně odkázala na usnesení NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 1 Azs 422/2019-43, z něhož citovala

obsáhlé pasáže. Dále uvedla, že správní orgán zopakoval domněnku, že jídlo pro vězně také mohla otrávit sama, postrádá však v odůvodnění nějaký relevantní a přezkoumatelný podklad, který tuto informaci odůvodňuje; navíc to může považovat za urážku na cti; navíc právě proto, že se o otravách dozvěděla, pokračovala v donáškách jídla pro vězně, aby toto riziko nemuseli vězni podstupovat, jak sdělila ve své výpovědi. Správní orgán také hodnotí situace, ve kterých se jen těžko kdokoli ocitl, tudíž lze jen stěží dovodit, zda chování stěžovatelky bylo logické, nelogické, očekávatelné apod. (co se týče jejího návratu domů po pronásledování v hotelu apod.). Správní orgán není kompetentní posuzovat její psychické rozpoložení a chování a vyvozovat z toho argumenty pro zamítnutí její žádosti. Následně také upozornila, že správní orgán nereflektoval objektivní důkazy, neprovedl navržené úkony, hodnotil jejich relevantnost, aniž by je provedl. Stěžovatelka zaslala krajskému soudu usnesení Human Rights Council The Working Group on Arbitrary Detention ze dne 20. 7. 2022 týkající se svévolného zadržování a věznění bratra s tím, že odporuje Všeobecné deklaraci lidských práv a Mezinárodnímu paktu o občanských a politických právech.

[21] **Krajský soud** nařídil ústní jednání za přítomnosti soudem ustanoveného tlumočníka, při němž zástupce stěžovatelky v její přítomnosti setrval na podané žalobě i všech jejích podáních. K dotazům soudu stěžovatelka sdělila prostřednictvím tlumočníka, že manžel žije v Německu více jak 20 let, asi 25 let, má tam povolený pobyt, ale nezná důvod jeho pobytu v Německu; neví, kde manžel pracuje, z čeho získává finanční prostředky, které poslali vězněným (členové IPOB) v Nigérii; poté uvedla, že manžel pracuje ve společnosti, která vyrábí nebo produkuje pivo; dále uvedla, že ona je stále zaměstnaná u Ministerstva mládeže a rozvoje Nigérie, ale platí tam, že pokud zaměstnanec více jak 2, 3, 6 měsíců nevykonává činnost, automaticky tam končí; pokud jde o plat, nepamatovala si, kdy naposledy dostala výplatu; oficiální potvrzení o ukončení pracovního poměru nemá. Rovněž mimo jiné uvedla, že jí státní bezpečnost Nigérie sdělila, že má přijít podat vysvětlení k nim, ptala se proč, nepřišla tam; poté si sbalila věci a odešla 8. 9. 2017 do svého rodného města; o pět dní později armáda, ozbrojené složky, vtrhly do jejich domu. Přišli, aby ji zabili a aby zabili všechny členy její rodiny, a to vedlo ke smrti jejích rodičů; ti zemřeli v roce 2019 v Německu. Podařilo se jí uniknout z domu, ale měla poranění na těle – měla jizvu na boku a poranění na noze, ale nevyžádalo si to žádné lékařské ošetření. Ohledně cestovního pasu a víza do ČR jí pomohli přátelé, pomohl jí jeden kněz sehnat kontakt na vysoce postaveného úředníka na pasovém oddělení, který jí pomohl; šla tam osobně, ale díky té známosti s úředníkem ji nikdo neviděl.

[22] Krajský soud k námitce nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, resp. formalistickému postupu žalovaného, konstatoval, že poté, co bylo předchozí rozhodnutí žalovaného zrušeno, bylo provedeno v intencích zrušujícího rozsudku podstatné doplnění dokazování; z velmi rozsáhlého odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného, které se obsáhle zaobírá jednotlivými stěžovatelkou předloženými důkazy a z velmi obsáhlého správního spisu, který obsahuje nejen všechny listiny jí předložené a screenshoty jednotlivých odkazů na webové stránky uvedené v jejích podáních (vyjma odkazů na kterých se zobrazovaly pouze reklamy), ale také popis anglického obsahu poskytnutý tlumočníkem správnímu orgánu, který byl přítomen při provádění těchto jednotlivých důkazů, je zřejmé, že se podklady pro vydání rozhodnutí žalovaný velmi podrobně zabýval. Nad rámec těchto více jak sto stránkových podkladů předložených stěžovatelkou si správní orgán z vlastní úřední činnosti obstaral další podklady pro rozhodnutí (zprávy o situaci

v Nigerii); krajský soud konstatoval, že došlo k provedení a zhodnocení veškerých podkladů, které žalovaný měl či mohl mít k dispozici a skutkový stav byl zjištěn dostatečně, přičemž zjištění má oporu ve spise.

[23] Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku procesního pochybení (že žalovaný nedoručil jí ani jejímu právnímu zástupci vyrozumění o možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí po doručení vyjádření ze dne 8. 12. 2022). Krajský soud zrekapituloval průběh řízení a uvedl, že stěžovatelka byla dne 26. 10. 2021 předvolána k seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu, toto předvolání jí bylo doručeno poskytovatelem poštovních služeb dne 3. 11. 2021; dne 27. 10. 2021 si osobně převzala stejné předvolání. V žádosti o sdělení ze dne 27. 10. 2021 se její právní zástupce domáhal bližších informací o konání tohoto seznámení s podklady a dále se dotazoval, proč nebylo toto předvolání doručeno jemu do datové schránky. K doručování právnímu zástupci krajský soud uvedl, že je pravdou, že správní orgán obdržel již dříve plnou moc udělenou zástupci, a to dne 30. 10. 2020 společně s žalobou proti původnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2020, přičemž soud zdůraznil, že tato plná moc byla udělena ve věci podání žaloby proti původnímu rozhodnutí žalovaného, žalovaný tak nemohl předjímat, že právní zastoupení nadále trvá, když o této skutečnosti nebyl informován. K žádosti o sdělení ze dne 27. 10. 2021 se žalovaný vyjádřil dne 3. 11. 2021 a dne 23. 11. 2021 došlo k seznámení se s podklady před vydáním rozhodnutí, o čemž byl pořízen také protokol. Následně bylo správnímu orgánu zasláno doplnění k seznámení se spisem a žádost o poskytnutí lhůty k vyjádření se k seznámení s podklady ze dne 22. 11. 2021 a dále pak dne 7. 12. 2021 došlo žalovanému vyjádření k seznámení se s podklady z téhož dne a posléze také doplnění vyjádření k seznámení se s podklady ze dne 8. 12. 2021. Dne 21. 12. 2021 byl pořízen úřední záznam o provedení důkazů za přítomnosti tlumočníka anglického jazyka, přičemž došlo k prozkoumání jak písemných materiálů, tak i odkazů na webové stránky zaslané zástupcem stěžovatelky. Za tímto dokumentem se před napadeným rozhodnutím ve správním spise nacházejí pouze vytištěné webové stránky, na které stěžovatelka poskytla odkazy. Krajský soud uzavřel, že ze správního spisu je zřejmé, že jedinými podklady před vydáním rozhodnutí, které přibyly ve správním spisu po řádném seznámení se s předmětnými podklady dne 23. 11. 2021, byly podklady, které poskytla sama stěžovatelka či její zástupce; není tedy zřejmé, s jakými podklady před vydáním rozhodnutí se tedy chtěla stěžovatelka seznamovat, když jedinými podklady nad rámec těch, se kterými již byla seznámena, byly podklady, které předložila ona sama.

[24] Krajský soud poukázal na to, že stěžovatelka v žalobě několikráte zdůraznila, že její bratr je leadrem skupiny IPOB, uvedla, že je členkou skupiny IPOB a poukázala především na otrávené jídlo ve věznicích. Krajský soud poznamenal, že vzhledem k aktivitám IPOB není jasné, proč se takové zjištění nesnažila veřejně odhalit, jak již během svého pobytu v zemi původu, tak během pobytu v ČR, a to především proto, jak sama několikrát uvedla, že má v rámci skupiny IPOB na starosti především styk s veřejností. Pokud by se pak takovéto aktivity snažila veřejně dokázat, jistě by o nich byla také zmínka v obsáhlých zprávách Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (EASO), na které značně odkazovala a které se rozsáhle zabývaly jednáním Nigérie k členům IPOB, vč. jejího bratra. Pokud by o takovýchto aktivitách tedy stěžovatelka jako v podstatě jediný svědek, který nebyl vězněn a byl státem zaměstnaný, informovala veřejnost či příslušné orgány, jistě by žalovaný nalezl informace dokládající její svědectví.

[25] Ohledně útoku na dům rodičů krajský soud uvedl, že z podkladů, které stěžovatelka žalovanému a také soudu dodala, vyplývá, že terčem tohoto útoku byl její bratr (N. K.), který např. dle zprávy EASO – Country Guidance: Nigeria z října 2021, údajně podpořil násilí jako prostředek k obnově Biafry, nikoliv stěžovatelka, o čemž svědčí také např. skutečnost, že tato po tomto útoku nadále pobývala na území Nigérie bez jakýchkoliv další potíží, a to včetně návštěv různých státních úřadů, nadále po celou dobu byla zaměstnankyní státu Nigérie a také jí bylo uděleno povolení vycestovat jejím zaměstnavatelem -Ministerstvem mládeže a rozvoje Nigérie.

[26] Krajský soud upozornil rovněž na to, že stěžovatelka několikrát v průběhu správního řízení měnila svoji výpověď i ve zcela zásadních skutečnostech týkajících se jejího údajného pronásledování DSS. Dokonce v průběhu ústního jednání ve věci několikrát nebyla schopná jednoznačně odpovědět na většinu otázek (např. týkající se údajného incidentu s DSS v hotelu v Nigérii po návštěvě věznice, jí pořádaných protestů např. v Praze, jejího zaměstnání a otázky, zda je stále zaměstnaná u ministerstva atd.), které jí byly položeny soudem či jejím právním zástupcem při ústním jednání. Ze spisového materiálu i z ústního jednání vyplývá, že stěžovatelka opakovaně měnila detaily azylového příběhu, což způsobuje do jisté míry jeho nevěrohodnost; žalovaný, jakož i krajský soud některé jí tvrzené skutečnosti přitom vyvrátil za pomoci různých podkladů, mezi které také patřily i podklady předložené jí samotnou. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji.

[27] **V kasační stížnosti** stěžovatelka odkázala na důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.; dále cituje a komentuje body 25 a 27 napadeného rozsudku krajského soudu, přičemž tvrdí, že od vydání prvního zrušujícího rozsudku správnímu orgánu I. stupně právní zástupce doručil řadu podání, z nichž mohl správní orgán dovodit, že právní zastoupení nadále trvá, jelikož v hlavičce každého podání je výslovně uvedeno, že stěžovatelka je právně zastoupena osobou právního zástupce. Pokud správní orgán potřeboval další plnou moc, tak tuto skutečnost mohl oznámit prostřednictvím výzvy k doložení plné moci.

[28] Za irelevantní považuje stěžovatelka argument, že jediné podklady, které ve spise přibyly, byly listiny, které doložila stěžovatelka. Stěžovatelka nemůže předjímat, zda a jaké úkony příp. správní orgán provedl a které další listiny do spisu založil ze své úřední činnosti. Úkon seznámení se spisem je úkonem, při kterém se nejen seznamuje stěžovatelka s obsahem spisu, ale taktéž má právo kontrolovat, zda správní orgán jí předložené listiny do spisu založil tak, jak je podala. Odůvodnění soudu je tedy pouze alibistické, neakceptovatelné a v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu; k tomu stěžovatelka odkazuje na rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 13. prosince 2022, č.j.: MV 187198-5/SO-2022, v jehož odůvodnění se nacházejí odkazy na judikaturu Ústavního soudu: *„V § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. je upraveno právo účastníka řízení, aby se před vydáním rozhodnutí ve věci vyjádřil k podkladům rozhodnutí. Toto ustanovení promítá do zákona č. 500/2004 Sb. právo zakotvené i v Listině základních práv a svobod, konkrétně v čl. 38 odst. 2, který mimo jiné stanoví, že každý má právo, aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Nestanoví-li zákon jinak, musí správní orgán před vydáním rozhodnutí ve věci dát účastníkům možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Správní orgán tak učiní tím, že účastníky řízení vyzve, aby se k podkladům rozhodnutí vyjádřili, a stanoví jim k tomu přiměřenou lhůtu. Účastníci řízení mohou současně se svým vyjádřením navrhnout další důkazy nebo učinit jiné návrhy podle § 36*

odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. Doplní-li správní orgán na základě těchto návrhů řízení, je zřejmé, že musí před vydáním rozhodnutí opět účastníkům umožnit vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. (...) Jde o velmi podstatné procesní právo, na které je při přezkoumávání správních rozhodnutí kladen velký důraz i ze strany soudů. Například v rozsudku Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 58/2000 ze dne 12. 10. 2000 se ve vztahu k právu účastníka vyjádřit se před vydáním rozhodnutí ve věci k jeho podkladům uvádí: „Zásadám spravedlivého procesu, jak vyplývají z Listiny (čl. 36 odst. 1), je nutno rozumět tak, že ve spojení s obecným procesním předpisem v řízení před správním orgánem musí být dána jeho účastníkovi možnost vyjádřit se nejen k provedeným důkazům a k věci samé, ale také navrhnout důkazy, jejichž provedení pro prokázání svých tvrzení pokládá za potřebné; tomuto procesnímu právu účastníka odpovídá povinnost správního orgánu nejen o vznesených návrzích rozhodnout, ale také – pokud jim nevyhoví – ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl. Jestliže tak správní orgán neučiní, zatíží své rozhodnutí nejen vadami spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupuje v rozporu se zásadami vyjádřenými v čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 LPS. K takové skutečnosti musí soud přezkoumávající napadené správní rozhodnutí přihlédnout a rozhodnutí zrušit (...) Dále také Komise odkazuje na rozsudek Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 487/03, který se zabýval zásadou legitimního očekávání a v němž je uvedeno: „... ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddělitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož neopomenutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánu veřejné moci v souladu s právem a zákonem stanovenými požadavky.“ Stěžovatelka uvádí, že pro soud je z jeho pozice jednoduché takové tvrzení uvést, když soud má k dispozici spis až po vydání konečného rozhodnutí, avšak v rámci zásady legitimního očekávání a spravedlivého správního řízení musí soud na situaci nahlížet v okamžiku, kdy se děje. Tudíž stěžovatelka měla být obeznámena s možností seznámit se s obsahem spisu před vydáním rozhodnutí.

[29] Stěžovatelka dále cituje a komentuje bod 28 napadeného rozsudku; argumentaci soudu považuje za skandální, absurdní a hraničící s nelogičností. Konstatuje, že v nedávné historii československého totalitního státu byla situace dosti podobná právě totalitním praktikám v afrických státech. Podivuje se nad tím, že měla hlásit otravy vězňů státnímu aparátu, který příslušníky IPOB dlouhá desetiletí vězní, zabíjí, potlačuje jejich aktivity, střílí do neozbrojených lidí na poklidných demonstracích. Poukázala na to, že správnímu orgánu je z jeho úřední činnosti známo, jak nigerijské státní složky zacházejí s příslušníky IPOB, to, že to v podstatě nepovažuje za nikterak závažné, je věcí druhou, ale žadatelé o azyl s příslušností k této organizaci vypovídají v podstatě stejné příběhy. Součástí spisu také je, že rodina K. vč. stěžovatelky vystupuje otevřeně a veřejně např. na půdě OSN, organizuje vysílání svého rádia Biafra, podává různé písemné podněty, tudíž nelze říct, že se nesnaží šířit osvětu o situaci členů IPOB veřejně a nejedná se pouze o aktivní boj za osvobození bratra stěžovatelky, který se nachází v nezákonné detenci a není mu dovoleno využívat svých základních práv.

[30] Stěžovatelka uvádí, že správní orgán opět zopakoval domněnku, že jídlo pro vězně také mohla otrávit sama stěžovatelka; postrádá v odůvodnění nějaký relevantní a přezkoumatelný podklad, který tuto informaci odůvodňuje. Navíc stěžovatelka toto může považovat za urážku na cti, správní orgán má postupovat objektivně a nezaujatě a rozhodovat pouze na základě zjištěných skutečností – navíc stěžovatelka je aktivistka působící v hnutí za obnovu lidských práv, správní orgán se chová nevhodně a urážlivě. Soud

v napadeném rozhodnutí pokračuje v tomto naprosto nelogickém posuzování situace. Navíc právě proto, že stěžovatelka se o otravách dozvěděla, pokračovala v donáškách jídla pro vězně, aby toto riziko nemuseli vězni podstupovat. Sama toto řekla ve své výpovědi. Správní orgán a také soud hodnotí situace, ve kterých se jen těžko kdokoli z nich ocitl, tudíž lze jen stěží dovodit, zda chování stěžovatelky bylo logické, nelogické, očekávatelné apod. (co se týče jejího návratu domů po pronásledování v hotelu apod). Správní orgán není kompetentní posuzovat psychické rozpoložení a chování stěžovatelky a vyvozovat z toho argumenty pro zamítnutí její žádosti a soud pokračuje ve zlehčování situace.

[31] Stěžovatelka dále v kasační stížnosti opakovaně jako v žalobě obsáhle cituje usnesení NSS č.j. 1 Azs 422/2019-43, ze dne 16. 6. 2020 a rozsudek NSS č.j. 2 Azs 165/2019-57, ze dne 30. 9. 2020. Dle stěžovatelky měl správní orgán i soud zohlednit nejen činnost stěžovatelky, ale taktéž vztah k dotčeným osobám, v tomto případě k bratrovi, leaderovi organizace, jejíž členové jsou dlouhodobě a systematicky pronásledováni. Správní orgán ze své činnosti ví, že takové žádosti o mezinárodní ochranu nejsou ojedinělé. Taktéž je správnímu orgánu známo, že N. K. neměl možnost požívat spravedlivého řízení, neměl možnost mít u soudu právního zástupce, neproběhlo ani řádné extradiční řízení. Těchto nezákonných postupů si všimla i organizace OSN-Human Rights Council, která je vyhodnotila jako protiprávní. Sama stěžovatelka se pak spolu se svým dalším bratrem obrátila na Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ)/ European External Action Service (EEAS), aby vydaly upozornění/stanovisko k nespravedlivému zatčení leadera IPOB, jeho držení ve vazbě a také nespravedlivému vedení jeho procesu. Proto nerozumí argumentaci soudu, že o problematice členů IPOB údajně neinformuje. Soud v této souvislosti vůbec nebral v potaz předložené listiny a alibisticky prohlašuje, že soud nemá za úkol řešit situaci bratra stěžovatelky.

[32] Stěžovatelka dále s odkazem na judikaturu poukazuje na pravidlo *benefit of the doubt,* dle kterého jsou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení základních lidských práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo mohlo by s ohledem na postavení žadatele ve společnosti, s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům, chování atd., dojít, a správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo či nemohlo by v budoucnu být, pak tyto skutečnosti musí správní orgán v situaci důkazní nouze zohlednit, a to ve prospěch žadatele o azyl (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2004, č.j. 6 Azs 50/2003-89).

[33] Stěžovatelka rovněž namítá vadu před soudem spočívající v neprovedení výslechu svědků, uvádí, že v odůvodnění napadeného rozsudku postrádá důvody, proč soud považoval výslechy svědků za nadbytečné. Uvádí, že pan. K. K. K. byl ostatně přítomen soudnímu jednání, byl zde přítomen i tlumočník, tudíž výslechu tohoto navrženého svědka nic nebránilo. Soud byl ostatně opakovaně vyrozuměn o návrhu stěžovatelky na výslech tohoto svědka a při zahájení jednání ve věci stěžovatelky byl svědek soudem instruován, aby počkal venku.

[34] Stěžovatelka tvrdí, že Ministerstvo vnitra přihlédlo k jejím poměrům pouze formálně. Navíc stěžovatelka nemůže opustit území České republiky z důvodů, na které, bohužel, žalovaný vůbec nebral zřetel. Realizací neudělení azylu a následným stanovením lhůty k vycestování z území České republiky by došlo nepochybně k porušení

mezinárodních závazků České republiky; poukázala zejména na článek 8 Evropské úmluvy o ochraně základních práv a svobod. S ohledem na rozhodnutí soudu lze dle stěžovatelky připustit, že jeho právní argumentace je nedostačující s ohledem na vypořádání se s otázkou, zda země původu stěžovatelky je místem s plnou garancí lidských práv, přičemž o „garanci práv" vypovídá nejlépe přístup státního aparátu k bratrovi stěžovatelky.

[35] Stěžovatelka rovněž namítá, že správní orgán ani krajský soud nebral v úvahu judikaturu, na kterou odkazovala, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Azs 207/2017-36, ze dne 25. 04. 2019, dle kterého „v *rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112);* dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2013, č.j. 4 Azs 24/2013-34, kde se uvádí: „*Nejvyšší správní soud poukazuje na své rozhodnutí ze dne 29. 10. 2003, č.j. 4 Azs 4/2003-68, ... K požadavkům na kvalitu informací o zemi původu se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č.j. 1 Azs 105/2008-81, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1825/2009. Podle tohoto rozsudku „[i]nformace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*"

[36] Dle stěžovatelky správní orgán ani soud nevyvrátily, že by stěžovatelka v době útoku na její rodinné sídlo zde nebyla, nevyvrátily ani zprávy o uskutečnění tohoto útoku. Správní orgán za přispění soudu evidentně pouze hledá důvody, pro které žádost zamítnout, i přes to, že tyto závěry jsou nepřezkoumatelné. Správní orgán se nechová jako řádný správce, ignoruje zásadní a relevantní důvody stěžovatelky k podání žádosti o mezinárodní ochranu.

[37] Žalovaný ve **vyjádření ke kasační stížnosti** popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. V podrobnostech odkazuje na odůvodnění správního rozhodnutí, obsah správního spisu a zejména na samotné odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, s nímž se žalovaný ztotožňuje.

[38] **Nejvyšší správní soud** po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, shledal kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelnou; přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.

[39] Kasační stížnost není důvodná.

[40] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitky, tak jak jsou uplatněny v kasační stížnosti, nemohou obstát.

[41] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek, který směřuje k přezkoumání pravomocného rozsudku krajského soudu, nikoli přezkoumání rozhodnutí žalovaného; tímto směrem je proto třeba vést i kasační námitky.

Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, publ. pod č. 4051/2020 Sb. NSS, uvedl: *„Aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu).*“ Stěžovatelka v projednávané věci námitky směřuje k žalovanému, přičemž tyto se fakticky shodují s těmi, které uplatnila v žalobě. Důvody kasační stížnosti je však třeba směřovat nikoli k napadenému správnímu rozhodnutí, ale k rozhodnutí soudu. Řízení před kasačním soudem není pokračováním správního řízení, ale výhradně řízením přezkumným ve správním soudnictví, jeho úkolem je přezkoumat, zda rozsudek krajského soudu byl vydán v souladu se zákonem a při zachování všech práv účastníka soudního řízení (stěžovatelky). Za konkrétní kasační námitky nelze rozhodně považovat pouhé negace odůvodněných závěrů žalovaného a krajského soudu. Stěžovatelka opakovaně nesouhlasí se závěry žalovaného, které aproboval krajský soud. Byť uvádí důvod přiřaditelný pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., nenabízí žádný jiný výklad právní normy, netvrdí, v čem krajský soud právní předpis vyložil nesprávně, resp. nenabízí žádný argument vedoucí k jinému právnímu posouzení věci.

[42] Stěžovatelka v kasační stížnosti zcela obecně uvádí, že rozsudek krajského soudu je nepřezkoumatelný [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Stěžovatelka se však omezila na zcela obecná tvrzení, že krajský soud se nesprávně vypořádal s námitkami, které v řízení uplatňovala, přičemž se vrací ke své argumentaci ve správním řízení.

[43] Nejvyšší správní soud namítanou vadu nepřezkoumatelnosti neshledal. Napadený rozsudek krajského soudu má všechny zákonem předpokládané náležitosti, krajský soud v rozsudku podrobně popsal rozhodný skutkový stav a rozvedl své právní závěry vyplývající ze zjištěného skutkového stavu. V odůvodnění rozsudku je přitom jasně a jednoznačně uvedeno, jak soud rozhodl o žalobě, z jakých důvodů považuje rozhodnutí žalovaného za zákonné, i jak uvážil o všech žalobních námitkách a tvrzeních stěžovatelky uvedených v její žalobě, přičemž ve své argumentaci vycházel z četné a vnitřně jednotné judikatury, z jejíhož rámce nevybočil.

[44] Nejvyšší správní neshledal pochybení krajského soudu ani v hodnocení postupu žalovaného dle § 36 odst. 3 správního řádu. Stěžovatelka především nijak neuvedla, jakým způsobem byla dotčena její práva za situace, kdy právní zástupce, jakož i ona sama, byli se všemi písemnostmi (výzvami k seznámení se s podklady pro rozhodnutí) srozuměni, reagovali na ně, byli průběžně několikráte seznamováni s obsahem spisu, bylo jim umožněno předkládat další doklady, čehož bohatě využili, o čemž svědčí rozsah správního spisu. Krajský soud v tomto směru dostatečně přesvědčivě průběh správního řízení v odůvodnění rozsudku rekapituloval. Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti odkazuje a cituje z rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 13. prosince 2022, č.j: MV 187198-5/SO-2022, Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný postupoval zcela v jeho intencích. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaný jednal se stěžovatelkou korektně a vstřícně a nikterak její práva nezkrátil. Nejvyšší správní soud neshledal nic, co by mělo svědčit formalistickému a alibistickému odůvodnění napadeného rozsudku, jak tvrdí stěžovatelka.

[45] Stěžovatelka v další kasační námitce komentuje bod 28 napadeného rozsudku slovy, že argumentaci soudu považuje za skandální, absurdní a hraničící s nelogičností; neuvádí však, v čem tato absurdnost spočívá. V uvedeném odstavci krajský soud, dle Nejvyššího správního soudu, zcela případně, pouze poukázal na jednu z několika nejasností a rozporností vyplývajících z jednotlivých tvrzení stěžovatelky. Vzhledem k aktivitám stěžovatelky v IPOB, především v oblasti styku s veřejností, což několikrát akcentovala, byla zcela na místě úvaha soudu směřují k otázce (ne)zveřejnění informací o tvrzených otravách vězňů. Tím spíše za situace, kdy samotná tato skutečnost nebyla nikde v informačních zdrojích nalezena, byť oficiální zprávy, z nichž žalovaný vycházel, se aktivitami skupiny IPOB a jejich představitelů dostatečně podrobně zabývaly; nejasnosti přetrvávaly i ohledně návštěv stěžovatelky ve věznici zejména v souvislosti s jejím tvrzením o tom, že tam navštěvuje vězně, hovoří s nimi, nosí jim jídlo, přičemž je jí tam bez problémů umožněn vstup, současně však má být státními orgány hledána, pronásledována a hrozí jí zabití.

[46] V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka žalovanému, potažmo krajskému soudu podsouvá nařčení, že otrávené jídlo do věznice přinesla sama stěžovatelka. Byť v kontextu argumentace odůvodnění to tak mohlo snad i vyznít, správní orgán, potažmo krajský soud, uvedl toliko to, co mu sdělila sama stěžovatelka, přičemž to označil za nevěrohodné. Logicky dovodil, že pokud by se nigerijský stát rozhodl úmyslně zabíjet vězně jídlem (což žádné informační zdroje nezmiňují), neumožňoval by stěžovatelce, nadto sestře lídra IPOB, navštěvovat věznici, volně hovořit s vězni, natož jim přinášet jídlo. Správní orgán jen uvedl, že pokud chtěli členové DSS stěžovatelku vyslechnout, což ona považovala za snahu ji zabít (což tvrdila jakožto azylově relevantní důvod), s ohledem na její pravidelnou návštěvu věznice a donášku jídla do věznice, považoval to žalovaný za logický a standardní vyšetřovací postup, přičemž podotkl, že nelze vyloučit, že k otravám došlo nezamýšleně (viz výrok samotné stěžovatelky o špatné kvalitě vězeňské stravy, popř. jejím neposkytováním) nebo i z potravin donesených stěžovatelkou (i tyto např. mohly být závadné, aniž o tom věděla). Z uvedeného nelze dovozovat žádné nařčení či obvinění, že stěžovatelka měla otrávit vězně sama.

[47] Stěžovatelka se s odkazem na judikaturu dovolává toho, že žalovaný a soud měl zohlednit nejen činnost stěžovatelky, ale taktéž vztah k dotčeným osobám, v tomto případě k bratrovi, lídrovi organizace, jejíž členové jsou pronásledováni. V kasační stížnosti však stěžovatelka žádnou souvislost se zatčením či pronásledováním bratra ve vztahu ke své osobě neuvedla. Naopak, jak již obsáhle a dostatečně přesvědčivě popsal žalovaný, jakož i krajský soud, stěžovatelka sice byla blízkým spolupracovníkem svého bratra, lídra zmíněného hnutí, sama však nebyla nikdy vystavena naprosto žádnému negativnímu jednání ze strany státních orgánů své země původu pro svoji účast na akcích IPOB či jeho veřejnou podporu.

[48] Co se týče zásahu v domě rodičů v září 2017, kromě tvrzení stěžovatelky o tom, že byl namířen proti ní s cílem ji zadržet a zabít, neexistuje nikde žádná zmínka, respektive jak dostupné informace, tak dokonce i její bratr incident v domě připisují pouze snaze zadržet jeho osobu, coby lídra separatistické organizace IPOB v rámci vyhlášené operace Python Dance. Pokud nedošlo ze strany nigerijských bezpečnostních složek k naprosto žádné aktivitě, která by byla vůči její osobě vyvinuta za účelem jejího zadržení, a to až do jejího zcela bezproblémového odjezdu z Nigérie dne 31. 3. 2018, přesto, že se volně pohybovala

po Nigérii, dokonce po útoku na dům se do něj opět vracela, požádala úřady o změnu jména a vydání nových dokladů, docházela na lékařská vyšetření a především požádala svého zaměstnavatele o souhlas s vycestováním, přičemž tento byl ještě doplněn o potvrzení, že je stále státním zaměstnancem, bez problému z letiště přes provedenou kontrolu vycestovala, nic nenasvědčuje tomu, že nigerijské bezpečnostní složky měly či mají o její osobu zájem. Jejich primární zájem se vždy soustředil na jejího bratra. Stěžovatelka nečelila naprosto žádnému negativnímu jednání vůči své osobě ze strany státu, a to přesto, že opakovaně, veřejně, vč. např. účasti před soudem, svého bratra obhajovala a obviňovala nigerijské bezpečnostní síly a justici, že jednají v rozporu s nigerijským zákonem a ústavou.

[49] Stěžovatelka se rovněž s odkazem na judikaturu dovolává zásady *benefit of the doubt*. Činí tak však zcela nepřípadně. Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu žalovaný tvrzení stěžovatelky, která měla svědčit o jejím pronásledování za uplatňování politických práv a svobod a existenci odůvodněného strachu z pronásledování konfrontoval s relevantními aktuálními a dohledatelnými informacemi o zemi původu, přičemž v kontextu s výpověďmi stěžovatelky a zjištěnými skutečnostmi dostatečně spolehlivě posoudil, zda příběh stěžovatelky, tak jak jej prezentovala, je či není věrohodný. Obsah spisu poskytuje dostatečnou oporu pro závěr, že zde nebylo prostoru pro uplatnění zásady „v pochybnostech ve prospěch žadatele“. Nutno podotknout, že např. ani odkazovaný rozsudek NSS sp. zn. 1 Azs 422/2019 není ve věci stěžovatelky případný. V něm dospěl zdejší soud k závěru, že nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav pro závěr, že stěžovatelův azylový příběh nezakládá důvod pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, přitom tvrzení stěžovatele v řízení nebyla nijak vyvrácena, přičemž byla vytknuta především neúplnost dosud shromážděných informací o situaci v zemi původu. To v nyní projednávané věci nelze žalovanému vytknout. Správní spis obsahuje dostatečné množství informací o zemi původu z různých zdrojů, které předkládala v průběhu řízení sama stěžovatelka, za účasti tlumočníka se s nimi správní orgán seznámil; rovněž sám žalovaný si obstaral další informační zdroje, z nichž jednotlivé informace ověřoval.

[50] Tvrzení stěžovatelky byla dostatečně silně zpochybněna, resp. v jednotlivostech přímo vyvrácena. Stěžovatelka např. tvrdila, že uvězněnému bratrovi nebyl umožněn styk s rodinou, na straně druhé uváděla, že jej ve věznici navštěvovala. Její bratr pak ve svém vyjádření k zásahu v domě K. vůbec ve vyjádření IPOB nehovořil o tak zásadní informaci, jako je otrava členů hnutí nigerijskými bezpečnostními složkami ve vězení, kterou měla disponovat stěžovatelka a tím se stát důvodem pro dva zásahy v jejich domě (přičemž o jiných zásazích proti členům IPOB běžně a často na svém Rádiu Biafra hovořil); výslovně spojoval útok se svojí osobou, coby lídrem IPOB. O úmyslných otravách členů IPOB ve vězení roku 2017 v prezentovaných zdrojích žádné informace nebyly nalezeny, přičemž tyto nepředložila ani stěžovatelka; obstojí tak závěr žalovaného, potažmo hodnocení krajského soudu, že výpověď stěžovatelky ohledně snahy jí zadržet za účelem utajení otrav členů IPOB ve vězení, se nezakládá na pravdě.

[51] Stěžovatelka tvrdila (a patřičně doložila) svoji práci pro IPOB, včetně účasti a organizaci mítinků, v oblečení IPOB, nicméně za celou dobu jejího působení pro IPOB (zmínila, že je členkou již od narození, ale IPOB bylo prokazatelně založeno až roku 2012) do doby jejího legálního a plánovaného odjezdu z Nigérie roku 2018 nebyla ani v jednom případě, a to i přes svoji otevřenou a státním orgánům Nigérie dlouhodobě známou

podporu separatistické skupině IPOB či jeho lídrovi, zadržena, ale ani omezena ve svobodné veřejné podpoře tohoto hnutí; svoji aktivitu nijak neskrývala, sama doložila stále veřejně přístupné záznamy o její podpoře IPOB na internetu, které nebyly např. využity k jejímu zatčení. Žádné indicie svědčící tomu, že by měla být stěžovatelka nyní v zemi původu hledána či jinak ohrožena, v průběhu řízení nevyvstaly.

[52] Dle přesvědčení Nejvyššího správního soudu se žalovaný zabýval v případě stěžovatelky veškerými skutečnostmi, které v průběhu správního řízení stěžovatelka uvedla, a opatřil si potřebné podklady a objektivní informace pro rozhodnutí, po jejichž posouzení důvodně dospěl k závěru, že stěžovatelka neuvedla žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z azylově relevantních důvodů. V řízení byly rovněž dostatečně podrobně posuzovány veškeré skutečnosti, jež by mohly zakládat důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatelka neuvedla, že by bylo s její osobou vedeno trestní či soudní řízení, na základě kterého by mohla být odsouzena; pokud jde o jí zmíněné obavy z pátrání po její osobě a snaze ji zabít ze strany nigerijských bezpečnostních složek (zvl. DSS), tato obava zůstala zcela nepodložená. Stěžovatelka ani nepochází, ani nežila na území, které čelilo zvýšenému nebezpečí útoků BH či ISIS-WA (severovýchod Nigérie), a o jakémkoli konkrétním ohrožení své osoby stran BH se ani nezmínila. Stěžovatelka konečně ani neuvedla, a ze spisu ani nevyplynuly, žádné skutečnosti nasvědčující nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života.

[53] Na uvedených závěrech by nic nezměnilo ani provedení výslechu navrhovaného svědka při ústním jednání před soudem. Nejvyšší správní soud ze soudního spisu (záznam protokolu z jednání, jakož i zvukový záznam) ověřil, že stěžovatelka byla při vyhlášení usnesení srozuměna s důvody, pro které nebylo k provedení důkazů přistoupeno. Nejvyšší správní soud se zcela ztotožňuje s postupem krajského soudu, neboť na zjištěném skutkovém stavu věci podloženém obsahem spisu by nemohla výpověď bratra stěžovatelky, nadto nežijícího v Nigérii, ničeho změnit; nadto skutečnosti, které měl potvrdit (zapojení stěžovatelky v IPOB), nebyly zpochybněny.

[54] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud se náležitě a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami, své závěry dostatečně odůvodnil, přičemž vycházel z ustálené judikatury (na kterou částečně odkazovala sama stěžovatelka), z jejíhož rámce nevybočil. Krajský soud nepochybil v hodnocení zjištěného skutkového stavu věci ani v právním posouzení. Kasační stížnost neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou, proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[55] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 v spojení s § 120 s. ř. s. Žalovanému, jemuž by dle pravidla úspěchu náhrada nákladů řízení náležela, žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti nevznikly, proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2023

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu